

[Oluf Pedersen.]

Jeg beklagede i sin tid, at man lod alt det, der ville have haft betydning på lang sigt, være og i stedet for gennemførte bunden opsparing. Landet var blevet fattigere under krigen, men det var ikke blevet fattigt, og en del borgere var under krigen blevet rige, meget rige, på andres bekostning. Vort fællesskab var derimod blevet fattigt. Da krigen var slut, var det naturligt, at det stod meget ilde til med den offentlige økonomi, men det varede noget, inden det gik op for rigsdagen. Sålænge vi blev styret af den regering, som en tidligere socialdemokratisk folketingsmand kalder for den babyloniske regering, øste man bare penge ud. Man fik et underskud på statens budget på 700 mill. kr., man øgede altså den offentlige gæld i stedet for at nå frem mod sanering.

Det eneste, de 6—7 regeringspartier dengang kunne blive enige om, var at øse penge ud. Der var ikke megen ansvarsbevidsthed hos den regering. Jo flere der står sammen, des ringere kan der regeres, det kan vi lære af erfaringerne fra dengang, og det kan vi også se af de fire partiets ledelse nu. Jeg skylder dog at tilføje, at den nuværende finansminister som medlem af professorudvalget gik ind for afvikling gennem en eengangsskat. Jeg havde forgæves i 1945 stillet forslag i folketinget om at få orden i den offentlige økonomi ved formuenedskrivning, hvorved de ledige penge blev bragt ud af verden, men forslaget blev afvist. Også professorudvalgets forslag blev i hovedsagen afvist. Man fik en ringe eengangsskat, der ramte nogle meningsløst hårdt, medens andre lige så meningsløst blev skånet. Sammen med denne skat fik vi også dengang en slags bunden opsparing, man kaldte det stabiliseringsfond. Resultatet blev, at vi fortsat havde store formuer i papir, som der ikke var dækning for. Derefter søgte man gennem underbetalt arbejde at skaffe dækning bagved de falske værdier. Derfor kræver man en forbrugsbegrænsning, der skal gå til bunds, til trods for at det arbejdende folk har moralsk ret til det fulde udbytte af sit arbejde, hverken mere eller mindre. Men når man prøver på at få det arbejdende folk til at betale, viser det sig, at lønreguleringen efter pristallet modvirker den slette hensigt; derfor er det, man vælger den bundne opsparing, som ikke indgår i pristallet, for derved er man i stand til at ramme den arbejdende befolkning på en helt anden måde. Det gør efter mit skøn i ganske samme grad ondt overfor dem, der skal betale, og det fjerner alligevel ikke den offentlige gæld, altså gør det bare ondt, men ingen gavn.

Havde man i stedet for valgt den form, jeg var inde på dengang, med en ligelig formuenedskrivning, ved grundskyld forbundet med formueafgift, så havde man fået en nedskrivning af den offentlige gæld uden at fordyre livet for den arbejdende befolkning. Man havde tværtimod kunnet nå frem til skattelettelse, og det ville have hindret den inflation, som man nu bagefter træffer foranstaltninger mod, bl. a. også bunden opsparing, i tro til, at ved hjælp af bunden opsparing kan man modvirke inflationen. Det er så meget mere besynderligt, som man derved fremmer inflationen i stedet for at modvirke den. Vi fik så senere nedskrivningen af kronen, der selvfølgelig ramte sparerne. Man taler så smukke ord om sparerne, og det gjorde man også dengang, jeg stillede forslag om formuenedskrivning; da talte man om, hvor stærkt det ville gå ud over sparerne, som i stedet for nedskrivningen fik skattelettelser. Bagefter tog man rask væk den ene trediedel uden at give sparerne noget som helst i stedet for.

Under den socialdemokratiske regering var det det første og højeste politiske mål — efter hvad den selv sagde, så det må jo være rigtigt —, at man ville have fuld beskæftigelse. Det vil jeg ikke laste den for, næppe noget er så forbandet som en ufrivillig ledigang udover det sæsonmæssige. På den anden side tror jeg nok, at den socialdemokratiske regering gik for langt i sin kreditgivning, og resultatet var inflation.

Allerede før vi fik den ny regering, var nationalbanken gået til en diskontoforhøjelse. Jeg tør ikke sige, at en diskontoforhøjelse ikke er af det onde, det tror jeg nok den er. Men derfor kan den godt være et nødvendigt onde, man må gribe til. Den nye regering nøjedes imidlertid ikke med den gennemførte diskontoforhøjelse, men kom ved novemberforliget med nye tunge skatter. Regeringens forslag i november i fjor omfattede også en tvangsopsparing, hvis beløb blev bundet, men der var det pudsige ved det hele, at de radikale fik det lavet om til en bunden opsparing, hvis beløb blev lånt ud igen. Det var det, som „Nationaltidende“, jeg synes med rette, betegnede som Ebberød bank.

Det er i dag klart, at de høje skatter, som man gennemførte ved novemberforliget, gav prisstigning, og denne prisstigning blev for arbejderne delvis dækket af den pristalsregulering af lønnen, som var aftalt mellem organisationerne.

Jeg må indskyde den bemærkning, at retsforbundet, da vi behandlede novemberforliget, stillede forslag om en ekstraordinær